

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 96. Maddeleri uyarınca Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 29.04.2020

Oğuz Kaan SALICI
İstanbul Milletvekili

Su kaynakları bakımından oldukça zayıf bir konumda bulunan Kıbrıs'ın su ihtiyacının karşılanması amacıyla Türkiye'den, dünyada ilk kez uygulanacak bir proje ile, adaya bir su yolu döşenmesine karar verilmiş, proje ile KKTC'nin su meselesinin kökünden çözülmesi planlanmış ve bunun üzerine asrın projesi olarak nitelendirilen KTTC Su Temin Projesi hayata geçirilmişti.

"KKTC Su Temin Projesi" ile Anamur Dragon Çayı üzerinde tesis edilen Alaköprü Barajı'ndan alınacak 75 milyon metreküp su; Türkiye tarafı 24 kilometre, deniz geçişi 80 kilometre ve KKTC tarafı 3 kilometre olmak üzere toplam 107 kilometre uzunluğundaki boru hattı vasıtasıyla KKTC'ye ulaştırılacak ve Girne yakınlarında inşa edilen Geçitköy Barajına aktarılacaktı.

Deniz altından suyu taşıyacak boruların üretimi için boruların üretim işini üstlenen firma tarafından Mersin-Taşucu Seka Liman sahasında 85.000 metrekarelik bir alan kiralandı ve 4400 metrekare kapalı alandan oluşan bir üretim tesisi inşa edildi.. Deniz geçişi için bu özel tesiste her biri 182.5 tonluk kesintisiz 500 metre uzunluğunda 160 adet yüksek yoğunluklu polietilen boru üretildi. Projenin KKTC tarafında ise temeli 2012'de Girne'de atılan Geçitköy Barajı inşaa edildi. Buna bağlı olarak içmesuyu arıtma tesisi ve dağıtım hatları inşa edildi.

Proje ile iletilecek 75 milyon metreküp suyun yaklaşık 38 milyon metreküpünün içme suyu maksatlı, geriye kalan 37 milyon metreküp suyun ise sulama için tahsis edilmesi planlanmış, bu projeyle halen mahdut yer altı ve yüzeysel su kaynakları dolayısıyla su sıkıntısı çeken KKTC'nin içme ve kullanma suyu temin edilerek 50 yıllık su ihtiyacı karşılanacak, ayrıca KKTC, sağlanacak sulama suyu ile zirai gelir elde edebilecek, yılda 2.3 kat mahsul alınmasına olanak sağlanacaktı.

Projenin hayata geçirilmesinin ardından ise geçtiğimiz Ocak ayında Mersin Anamur sahilinden 5 mil açıkta projenin patlayan su boruları deniz yüzeyine çıktı. Bu durum bölgeden gemi geçişlerini de engellemişti.

Söz konusu arızaya ilişkin yapılan teknik incelemelerde; 500'er metre uzunluğundaki 2 adet boruda bir kopma meydana geldiği ve arızanın bu yüzden gerçekleştiği anlaşılmaktadır. DSI'nin yaptığı ihaleyi kazanan firma tarafından ikisi arızanın giderilmesinde kullanılmak ve sekizi olası arızalara karşı yedekte tutmak üzere toplam on adet 500'er metre uzunluğunda HDPE 100 boru üretilecektir. Onarımın haziran ayında tamamlanıp temmuz ayında tekrar su verilmeye başlanacağı bilgisi kamuoyuyla paylaşılmıştır.

Bu bağlamda;

1. Maliyeti 1.6 milyar Dolar'ı aşan, "asrın projesi olarak nitelendirilen", Cumhurbaşkanı'nın "*Dünyada ilk kez uygulanan bir mühendislik çalışması*" diye övgüyle bahsettiği proje için ilk yapıldığı sırada neden yedek boru üretilmemiş ve sadece 2 boru için söz konusu proje aylardır aksamaktadır, bu nasıl bir mühendislik zekasıdır?
2. Onarım ihalesinin maliyeti de dikkate alındığında, projenin tekrar hayata geçmesi ile birlikte suyun birim maliyetinde herhangi bir değişiklik olacak mı?
3. Onarım ihalesiyle birlikte üretimi gerçekleşecek 10 adet borunun birim maliyeti ile emsal boruların piyasa rayici dikkate alındığında, boruların piyasa koşullarından daha pahalıya ürettirildiği iddiası doğru mudur?